

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1. บทสรุป

กิจการไปรษณีย์ในประเทศต่าง ๆ ได้จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความสะดวกและรักษาผลประโยชน์ของประชาชนในประเทศ ลักษณะของกิจการเป็นบริการสาธารณะและเป็นส่วนหนึ่งของกิจการสาธารณูปโภคที่รัฐพึงต้องจัดให้แก่ประชาชน โดยมีการจัดตั้งขึ้นในรูปของหน่วยงานราชการเป็นกระทรวงหรือเป็นกรม แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไป สภาพสังคม เศรษฐกิจ ความต้องการของประชาชนได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้กระทรวงไปรษณีย์หรือกรมไปรษณีย์ของประเทศต่าง ๆ เริ่มประสบปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการแก่ประชาชน ปัญหาที่สำคัญเกิดจากระบบบริหารงานของกระทรวง หรือกรม ที่ล่าช้า ขั้นตอนการทำงานซ้ำซ้อน ต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ทำให้บริการไปรษณีย์ขาดความคล่องตัว ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพของสังคมและเศรษฐกิจของประเทศได้ทัน ส่งผลต่อการบริหารงาน การให้บริการไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ปัญหาดังกล่าวทำให้กระทรวงไปรษณีย์หรือกรมไปรษณีย์ของประเทศต่าง ๆ ต้องคิดทบทวน ศึกษาโครงสร้างการบริหารงานใหม่ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย ตรงกับความต้องการของประชาชน ให้มีความคล่องตัว มีอิสระในการดำเนินงานมากขึ้น แต่ละประเทศจึงได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานะของกระทรวงไปรษณีย์ หรือกรมไปรษณีย์ในประเทศต่าง ๆ ให้มีอิสระในการบริหารและการให้บริการมากขึ้น ซึ่งรวมถึงกิจการไปรษณีย์ของประเทศไทยด้วย

กฎหมายไปรษณีย์ของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน สหราชอาณาจักร ประเทศนิวซีแลนด์ได้กำหนดให้มีสาระสอดคล้องกับข้อความคิดเกี่ยวกับภารกิจและความรับผิดชอบของรัฐ สภาพและขอบเขตของกิจการไปรษณีย์หากรัฐยังคงผูกขาดกิจการ

ไปรษณียอยู่ อาจทำให้ผู้ประกอบการไม่ได้รับเสรีภาพในการประกอบกิจการ ซึ่งเป็นการขัดแย้งกับสิทธิเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้มีผลทำให้ประชาชนไม่ได้รับบริการที่มีคุณภาพ รวดเร็วและเป็นธรรมสาระสำคัญของกฎหมายไปรษณีย์ของต่างประเทศ คือ การลดอำนาจผูกขาดของรัฐ หน่วยงานของรัฐผู้ให้บริการ การคุ้มครองและรับรองเสรีภาพในการติดต่อสื่อสาร การจัดทำบริการสาธารณะ เมื่อมีการปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานผู้ให้บริการและปรับลดการผูกขาดลง ก็จะมีการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลแยกจากหน่วยงานผู้ให้บริการไปรษณีย์ และจัดตั้งระบบการอนุญาตให้เอกชนประกอบกิจการไปรษณีย์ได้ ทั้งนี้ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำบริการไปรษณีย์พื้นฐาน บริการสงวน และบริการไปรษณีย์เชิงพาณิชย์ พร้อมกับการกำหนดหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลคุณภาพการให้บริการและการเรียกเก็บค่าบริการ เมื่อรัฐได้เริ่มลดการผูกขาด กฎหมายไปรษณีย์จะถูกปรับปรุงให้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลการประกอบกิจการไปรษณีย์เพื่อรองรับการเปิดเสรี ปรับเปลี่ยนข้อกำหนดของกฎหมายปกครองเป็นข้อกำหนดของกฎหมายพาณิชย์ เพิ่มข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมการแข่งขันที่เป็นธรรมและการคุ้มครองผู้บริโภค

กิจการไปรษณีย์ของประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้รับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของเศรษฐกิจและสังคม มีความเจริญก้าวหน้า ระยะเริ่มแรกกิจการไปรษณีย์ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อความมั่นคงของประเทศชาติ และเพื่อเป็นการให้บริการสาธารณะต่อประชาชน เมื่อสังคมมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น กิจการสื่อสารได้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ จึงมีการรวมกิจการไปรษณีย์เข้ากับกิจการโทรศัพท์ โดยรัฐเป็นผู้ควบคุมและใช้อำนาจทางการปกครอง และมีการจัดตั้งเป็นการสื่อสารแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2519 ตามพระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทยและมีการแปลงสภาพการสื่อสารแห่งประเทศไทย เป็นบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ในปี พ.ศ. 2546 เพื่อให้มีการเปิดเสรีทางการค้าซึ่งนโยบายของรัฐดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อการให้บริการพื้นฐานหรือความมั่นคงของรัฐ รัฐจำเป็นต้องมีมาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลการประกอบ

กิจการไปรษณีย์ ซึ่งผู้ศึกษาขอสรุปประเด็นปัญหาทางกฎหมายในการกำกับดูแลกิจการไปรษณีย์พร้อมข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองเสรีภาพในการติดต่อสื่อสาร

ตามหลักการที่ยอมรับว่าบุคคลย่อมมีเสรีภาพในการสื่อสาร ซึ่งเสรีภาพดังกล่าวอาจถูกจำกัดโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนภายในประเทศ และเป็นการรักษาประโยชน์ของส่วนรวม การส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ทางไปรษณีย์ รัฐได้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังกล่าวโดยมีข้อกำหนดห้ามฝากส่งวัตถุมีคมที่ไม่มีเครื่องหุ้มห่อป้องกันพอ หรือวัตถุระเบิดหรือสิ่งโสโครก หรือสิ่งมีพิษ หรือสัตว์มีชีวิต หรือสิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะก่อให้เกิดอันตราย หรือเสียหายแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือแก่เจ้าพนักงาน ไปรษณีย์ภัณฑ์อันเห็นได้ประจักษ์ว่ามีถ้อยคำ เครื่องหมาย หรือลวดลายเป็นเสียนนามแผ่นดิน หรือหยาบชำลามกหรือเป็นที่ยุยงส่งเสริมให้มีการกำเริบหรือหยาบคาย หรือขู่เข็ญ หรือกรรโชก หรือพรุสวาทอย่างร้ายแรง หรือสิ่งอื่น ๆ ที่ผิดกฎหมายไปรษณีย์ บทบัญญัติดังกล่าวถือว่าเป็นมาตรการที่มีความเหมาะสมเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประเทศ หากมีการแก้ไขกฎหมายไปรษณีย์ จึงสมควรคงหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้ในกฎหมายต่อไป

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับเสรีภาพในการประกอบกิจการไปรษณีย์

1.2.1 ปัญหาในการที่เอกชนไม่สามารถประกอบกิจการไปรษณีย์ได้

ปัจจุบันการสื่อสารแห่งประเทศไทยได้แปลงสภาพเป็นบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด ภารกิจในการดำเนินการมีทั้งการให้บริการพื้นฐาน และการให้บริการเชิงพาณิชย์ซึ่งเป็นการดำเนินการในเชิงการค้า มีความจำเป็นต้องมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ การดำเนินกิจการโดยใช้รูปแบบของส่วนราชการที่มีกฎ ระเบียบ แบบแผนที่รัดกุม และอยู่ภายใต้ระบบการควบคุมปกครองบังคับบัญชาจากรัฐ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ซับซ้อน ทำให้เกิดความ

ไม่คล่องตัวและล่าช้า ไม่สามารถตอบสนองต่อระบบบริการสาธารณะได้ การที่รัฐผูกขาดการให้บริการพื้นฐานเนื่องจากเป็นไปตามข้อตกลงตามอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ หากมีการเปิดแข่งขันให้เอกชนประกอบกิจการจะไม่มีเอกชนรายใดสนใจที่จะลงทุน รัฐจึงควรมีการจัดตั้งองค์กรไปรษณีย์ทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการไปรษณีย์ให้มีการแข่งขันและประกอบกิจการได้อย่างเท่าเทียมโดยยึดหลักความโปร่งใสเสมอภาคเท่าเทียมกัน

1.2.2 ปัญหาในการที่เอกชนไม่ได้สิทธิในการประกอบกิจการไปรษณีย์ในประเทศไทย

ปัจจุบันมีผู้ประกอบการเอกชนรายใหญ่ที่จัดตั้งในรูปบริษัทประกอบธุรกิจที่เรียกว่า ส่งด่วน (Express Delivery) ในประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้ประกอบการของบริษัทต่างชาติคือ บริษัท ดีเอชแอล เอ็กซ์เพรส (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ทีเอ็นที เอ็กซ์เพรส เวลด์ไวด์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ยูพีเอส พาร์เซล ดิลิเวอรี่ เซอร์วิส จำกัด บริษัท Federal Express จำกัด บริษัท Document Parcel Express จำกัด บริษัท OCS Thailand จำกัด โดยมีบริษัทของประเทศไทยที่เป็นรัฐวิสาหกิจรายเดียวที่ให้บริการ คือ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งธุรกิจบริการขนส่งเร่งด่วนในประเทศไทยเป็นการให้บริการเชิงพาณิชย์ในตลาดที่มีการแข่งขัน มิได้ผูกขาดโดยไปรษณีย์ของรัฐ ถึงแม้ว่าบริษัทเอกชนดังกล่าวจะประกอบกิจการในด้านการให้บริการขนส่งเร่งด่วน แต่อาจมีการให้บริการนอกเหนือ โดยทำการรับฝากจดหมายและไปรษณียบัตร จากต้นทางต่างประเทศเพื่อทำการนำจ่ายในประเทศไทย เมื่อมาถึงประเทศไทยบริษัทที่ทำการรับฝากไว้ จะถูกศาลปกครองดำเนินการเปรียบเทียบปรับ ตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 การที่บริษัทเอกชนต้องเสียค่าปรับจดหมายนอกเส้นทางไปรษณีย์ดังกล่าวมีผลทำให้ต้นทุนการให้บริการสูง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ ข้อนี้นี้ดังกล่าวถือเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ประกอบการรายอื่น ๆ ซึ่งมีใช่ผู้ประกอบการของรัฐและเป็นอุปสรรคสำคัญในการประกอบกิจการของเอกชน

1.3 ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมกำกับดูแลกิจการไปรษณีย์ของประเทศไทย

1.3.1 ปัญหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์

คณะกรรมการกิจการไปรษณีย์มีจำนวน 5 คน ประกอบด้วย

ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา และบุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มิใช่ผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในกิจการหรือสาขาวิชาชีพอันจะเป็นประโยชน์ต่อกิจการไปรษณีย์อีกคนหนึ่งเป็นกรรมการ และให้ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นกรรมการและเลขานุการ ถือว่าเป็นจำนวนน้อย กรรมการส่วนใหญ่แต่งตั้งมาจากหน่วยงานของรัฐ มีกฎหมายกำหนดคุณสมบัติไว้ชัดเจน คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งโดยตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูงของกระทรวง มีความรู้ความสามารถ แต่อาจไม่มีเวลาทำงาน ทำให้การทำงานขาดประสิทธิภาพ ขาดความเป็นอิสระในการบริหารงาน ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มความสามารถ

บุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มิใช่ผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในกิจการหรือสาขาวิชาชีพอันจะเป็นประโยชน์ต่อกิจการไปรษณีย์เป็นบุคคลที่มาจากภาคเอกชน กฎหมายมิได้กำหนดคุณสมบัติที่ชัดเจนว่า จะมีความรู้ความเข้าใจอย่างไร มีประสบการณ์ ความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับกิจการไปรษณีย์อย่างไร ซึ่งรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งตามอำเภอใจ ให้ใครเข้ามาทำหน้าที่เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้ หรืออาจมีการแต่งตั้งคนของตนเองให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการเพื่อเป็นฐานอำนาจในการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งในภายภาคหน้า

กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งโดยตำแหน่ง การกำหนดให้มีกรรมการที่มาจากผู้แทนของหน่วยงาน ขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจของหน่วยงาน มีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลได้ง่าย ทำให้การทำงานไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

1.3.2 ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์

คณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ มีอำนาจในการอนุญาต การวินิจฉัย การออกข้อบังคับต่าง ๆ อำนาจในการจัดทำไปรษณีย์นิเทศ การทำความตกลงกับต่างประเทศในกิจการไปรษณีย์ และการออกคำสั่งใด ๆ ของผู้ว่าการ กสท ที่มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง ซึ่งอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์เป็นอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง เพื่อให้การดำเนินงานของรัฐและบริษัทไปรษณีย์มีความต่อเนื่อง การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปในลักษณะควบคุมบังคับบัญชาตามสายงาน โดยรัฐมีอำนาจบังคับบัญชา การบริหารงานภายในยังต้องอาศัยกฎระเบียบที่เคร่งครัด โดยบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด มิได้มีอำนาจในการประกอบกิจการอย่างเต็มที่ สมควรลดบทบาทของภาครัฐจากผู้กำกับและผู้ให้บริการ (Regulator and Operator) เหลือแต่เพียงผู้กำกับดูแลอย่างเดียว

1.3.3 ปัญหาเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งและการแต่งตั้งคณะกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างของคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์

การให้คณะกรรมการกิจการไปรษณีย์พ้นจากตำแหน่งตามวาระคราวละ 3 ปี เป็นระยะเวลาที่น้อยเกินไป และเหตุที่กำหนดให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งยังไม่ครอบคลุมถึงกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถหรือขาดคุณสมบัติอันมีลักษณะต้องห้าม

1.3.4 ปัญหาเกี่ยวกับการประชุมและการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์

การทำงานของคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์เป็นการทำงานในรูปของคณะกรรมการ คำตัดสินหรือข้อพิจารณาใด ๆ ของคณะกรรมการจะต้องออกมาภายใต้รูปแบบของการลงมติร่วมกันของคณะกรรมการเพื่อให้การพิจารณามีผลใช้บังคับได้ ซึ่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. 2546 มาตรา 10 กำหนดให้นำหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ

ทางปกครองมาใช้บังคับ หลักเกณฑ์ดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว และหากมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายสมควรนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาบัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับเดียวกัน

1.3.5 ปัญหาเกี่ยวกับคำตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นของคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์

การกำหนดคำตอบแทนของคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์มีลักษณะตามสายการบังคับบัญชาซึ่งมีระเบียบที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับส่วนราชการอื่นกำหนดไว้ ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวยังไม่มีความเหมาะสม หากมีการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการไปรษณีย์ ควรกำหนดให้ประธานกรรมการ กรรมการที่ปรึกษา และอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกันกับที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542

1.3.6 ปัญหาในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกิจการไปรษณีย์

การกำหนดให้คณะกรรมการกิจการไปรษณีย์มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการได้ สมควรกำหนดไว้ด้วยว่าคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งควรมีคุณสมบัติอย่างไร มีวาระการดำรงตำแหน่งอย่างไร และควรกำหนดหลักการของการจัดกันแห่งผลประโยชน์ (Conflict of Interest) ไว้

1.3.7 ปัญหาในการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ของประเทศไทย

การดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ในปัจจุบันมีสำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นหน่วยงานธุรการสังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้บังคับบัญชา การปฏิบัติงานของสำนักงานต้องรับนโยบายมาจากฝ่ายการเมือง คณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ไม่มีอำนาจใดเหนือฝ่ายการเมือง พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นข้าราชการประจำกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การควบคุมบังคับบัญชา การว่าจ้างและการจ่ายค่าตอบแทนขึ้นอยู่กับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยตรง การปฏิบัติงานอาจถูก

แทรกแซงจากนักการเมือง การที่หน่วยงานธุรการของกิจการไปรษณีย์ไทย ยังมีฐานะเป็นส่วนราชการทำให้ไม่มีอิสระ ขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน ทำให้ผลงานมีความล่าช้าขาดประสิทธิภาพ

1.3.8 ปัญหาอำนาจกำกับดูแลของรัฐมนตรีที่มีต่อกิจการไปรษณีย์ของประเทศไทย

การที่กฎหมายกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา มิได้มีการกำหนดกรอบที่จะใช้เป็นกฎเกณฑ์ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรี ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีจะใช้วิธีการบริหารงานในระบบควบคุมบังคับบัญชา ซึ่งเป็นการบริหารงานในระบบราชการมากกว่าจะใช้ระบบการบริหารงานในระบบควบคุมกำกับดูแล

2. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การประกอบกิจการไปรษณีย์ในประเทศไทยมีปัญหาทางกฎหมาย ทำให้ผู้ประกอบการไม่อาจดำเนินการได้เพราะยังมีกฎหมายให้อำนาจรัฐในการผูกขาดการดำเนินงาน โดยรัฐกำหนดให้คณะกรรมการกิจการไปรษณีย์มีอำนาจในการอนุญาต การวินิจฉัย การออกข้อบังคับต่าง ๆ อำนาจในการจัดทำไปรษณียนิเทศ การทำความตกลงกับต่างประเทศในกิจการไปรษณีย์และการออกคำสั่งใด ๆ ของผู้ว่าการ กสท ที่มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง การแต่งตั้งและกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการ เป็นอำนาจของรัฐแต่เพียงผู้เดียว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มิได้รับเสนอรายชื่อเพื่อให้รัฐทำการคัดเลือก ไม่มีการกำหนดคุณสมบัติหลักเกณฑ์ในเรื่องการขัดกันแห่งผลประโยชน์ไว้ และไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการควบคุมตรวจสอบการประกอบกิจการของผู้ประกอบการไว้ หรือให้อำนาจแก่คณะกรรมการในพระราชกฤษฎีกา องค์กรที่ทำหน้าที่ดูแลกิจการ ขาดความเป็นเอกภาพ และยังคงเป็นระบบรวมศูนย์อำนาจโดยยังไม่มีมีการกระจายอำนาจบริหาร อันส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ

การบริหารงานที่ควรมีความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการดำเนินงาน โดยปลอดจากการแทรกแซงทางการเมือง ไม่ยึดติดกับขั้นตอนและกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนของทางราชการมากนัก ควรมีการกระจายอำนาจ ลดสายการปกครอง บังคับบัญชา ปรับปรุงประสิทธิภาพของกิจการงานบริหารบุคคล

คณะกรรมการกิจการไพรหมณ์ควรเป็นผู้มีประสบการณ์ทางด้านบริหาร สามารถคาดหมายถึงผลกระทบและปัญหาต่อเนื่องที่จะเกิดขึ้นในการบริหาร จึงจะสามารถพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ การคัดเลือกควรใช้ระบบเปิด โดยคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านไพรหมณ์ เมื่อมีการคัดเลือกโดยระบบเปิด รัฐสภาโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาสามารถถ่วงถ่วงคุณสมบัติของคณะกรรมการได้อย่างเหมาะสม

การที่บริษัท ไพรหมณ์ไทย จำกัด แปลงสภาพแล้ว มีผลทำให้บริษัท ไพรหมณ์ไทย จำกัด มีสถานะเป็นเพียงผู้ประกอบการรายหนึ่งเท่านั้น จึงควรมีการพิจารณา ทบทวน แก้ไขกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้ในการกำกับดูแลกิจการไพรหมณ์ของประเทศไทย โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ด้านนโยบาย

2.1.1 รัฐควรลดอำนาจการผูกขาดการดำเนินกิจการไพรหมณ์ โดยทยอยลดการให้ความคุ้มครองหรือสิทธิประโยชน์แก่ผู้ให้บริการไพรหมณ์ขั้นพื้นฐานเพื่อให้ผู้ประกอบการรายอื่นสามารถแข่งขันการประกอบกิจการไพรหมณ์ได้อย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้เป็นไปตามหลักการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

2.1.2 ควรมีการส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามาแข่งขันในการให้บริการไพรหมณ์ทุกประเภท

2.1.3 ให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไพรหมณ์ ซึ่งเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระ โดยกำหนดที่มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม อำนาจหน้าที่ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งและค่าตอบแทนให้ชัดเจน

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไปรษณีย์ ควรกำหนดให้มีหน้าที่จัดทำแผนเพื่อการพัฒนากิจการไปรษณีย์ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี การกำหนดหลักเกณฑ์ในการออกใบอนุญาต ลักษณะและประเภทของกิจการไปรษณีย์ ที่ต้องรับอนุญาต อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต การกำกับดูแล การกำหนดมาตรการ บังคับทางปกครองและบทกำหนดโทษทางแพ่งและทางอาญา กรณีมีการกระทำความผิด หรือฝ่าฝืนกฎหมาย การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองที่สามารถ ตรวจสอบได้

2.1.4 ให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ให้เป็นหน่วยงานธุรการ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานซึ่งเป็นหน่วยงานธุรการไว้ให้ชัดเจนโดยกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน มีการกำหนดงบประมาณ การวางโครงสร้างการบริหารงาน กำหนดระบบบริหารบุคคล กำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมาย ตรวจสอบและประเมินผล และการยุบเลิกองค์การไว้ให้ชัดเจนในพระราชบัญญัติจัดตั้ง

2.1.5 ควรกำหนดอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยี-สารสนเทศและการสื่อสารในการควบคุมกำกับดูแลคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ให้ชัดเจน

2.2 ด้านของผู้ให้บริการ ควรมีการกำหนดสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการรับส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ของผู้ให้บริการให้ชัดเจน

2.3 ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

2.3.1 คุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรม สามารถรับบริการได้อย่างทั่วถึง อัตราค่าบริการที่เป็นธรรม และมีคุณภาพ ได้รับความสะดวก หากได้รับความเสียหาย อันเนื่องมาจากการบริการหรือมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการสูงกว่าที่กำหนดมีสิทธิร้องทุกข์และได้รับการวินิจฉัยโดยเร็ว

2.4 เนื่องจากปัจจุบันตลาดบริการไปรษณีย์มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง และในอนาคตมีแนวโน้มว่าจะต้องเปิดเสรีทางการค้า ซึ่งเป็นไปตามข้อผูกพันในความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services) ขององค์การการค้าโลก

บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ และมีหน้าที่ให้บริการไปรษณีย์พื้นฐาน ที่มีอัตราค่าบริการเดียวทั่วประเทศ สมควรต้องสร้างความพร้อมเพื่อแข่งขันกับคู่แข่งทั้งภาคเอกชนและภาคอื่น ๆ ต้องมีการปรับตัวทางธุรกิจ การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีวิธีการจัดการที่มีสภาพคล่องตัว สามารถยืดหยุ่นกับสภาพที่แข่งขันอย่างรุนแรงได้ และมีการส่งข่าวสารหลายรูปแบบโดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ แต่ปัจจุบัน การดำเนินกิจการของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดยังคงอยู่ภายใต้กฎระเบียบที่เคร่งครัด มีการบังคับบัญชาตามลำดับ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนากิจการในการแข่งขันกับผู้ประกอบการรายอื่น หากมีการเปิดแข่งขันเสรีกิจการไปรษณีย์ ควรมีการเปิดเสรีแบบมีเงื่อนไขโดยกำหนดให้ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งเป็นผู้ประกอบการเดิมของรัฐ ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการพื้นฐานต่อไปอีกเป็นระยะเวลา 5 ปี ถึง 10 ปี โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ประโยชน์ของประชาชนที่ได้รับบริการอยู่เดิม และการพัฒนาเพื่อให้มีการบริการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยยังคงได้รับความคุ้มครองเกี่ยวกับจดหมายไปรษณีย์บัตร และให้อำนาจแก่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จัดทำตราไปรษณียากรเพื่อให้เป็นแหล่งรายได้ชดเชยค่าใช้จ่ายในการจัดทำบริการพื้นฐานต่อไป